

8.3
170

СБОРНИКЪ СТАТЕЙ,

ЧИТАННЫХЪ

ВЪ ОТДѢЛЕНИИ РУССКАГО ЯЗЫКА И СЛОВЕСНОСТИ ИМПЕРАТОРСКОЙ
АКАДЕМИИ НАУКЪ.

Томъ II, № 2.

ЛИТОВСКІЯ

НАРОДНЫЯ ПѢСНИ.

СЪ ПЕРЕВОДОМЪ НА РУССКІЙ ЯЗЫКЪ.

Jusckevič JA

И. А. ЮЩЕВИЧА.

~~X. 13~~ ⁷ ~~2~~ / ~~17~~

Съ то. не съ Jusckevič L. Adamas?

САНКТ-ПЕТЕРБУРГЪ, 1867.

ВЪ ТИПОГРАФИИ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ.
(Вас. Остр. 8 лн., № 12.)

ЗАДА / X
ПКАФЪ 13 2
ПОЛКА 2 № 17

Рс

126 996

Напечатано по распоряженію Императорской Академіи Наукъ. Санкт-петербургъ, 6 Іюля 1867 г.

Непремѣнный Секретарь, Академикъ К. Веселовскій.

ОГЛАВЛЕНІЕ.

	СТРАН.
1. Атлек сакалас	5
2. Ажѣле, ажѣлелі	6
3. Вој Деве, Деве	7
4. Ко тујеј, кунігелі	10
5. Ко тау тевутелі	—
6. Вој ту анжѣле, ужауіінке	11
7. Ажуміне Јургеліс	13
8. Ужмітіко уждерѣје	14
9. Гоштауте, гоштауте	15
10. Бітуте, лінго	16
11. Чуто, чутеле	17
12. Не журекмет ант манѣс	18
13. Анкеті ріта, рітелі	19
14. Шермукшіеліс гражуе	20
15. Ду баланду клане гере	22
16. Ауга бержеліс ант кална	23
17. Вісі баяорај	24
18. Ка ту веркі, панела?	25
19. Мусу лінај несеті	26
20. Ауга гіро клевеліс	29
21. Діді дивај радос ір стебуклај	—
22. Ужугіно теус сунелі	31
23. Угін манѣ мотінела	33
24. Тетуші мано	—

25.	Сѣјау рута	34
26.	Сѣд зукеліс пілкас	36
27.	Ој ту, стразде, страдзели	—
28.	Гѣриау алуті галтона	38
29.	По тевелу варгаје	—
30.	Вој діді, діді	39
31.	Мергелѣ, рудакелѣ	40
32.	Кукѹ гірю гэгужелѣ	—
33.	Ка дірб жиобріс руггусе	41

ПРЕДИСЛОВІЕ.

ОПЫТЪ ПРИМѢНЕНІЯ РУССКОЙ АЗБУКИ КЪ ЛИТОВСКОМУ ЯЗЫКУ.

Звуковая сторона литовскаго языка, какъ языка кореннаго, имѣетъ свой отличный характеръ, свои особенности, для выраженія которыхъ нужны и особенные буквенные знаки, приличные натурѣ литовскаго языка.

Но при этомъ не должно упускать изъ виду то обстоятельство, что литовскій языкъ раздѣляется на мѣстные говоры, которые хотя въ извѣстной степени и понятны всѣмъ литовцамъ, но при рѣчи о литовскомъ алфавитѣ нельзя однако оставить ихъ безъ вниманія; потому что литовскій алфавитъ изъ русскихъ буквъ, примѣненный къ одному какому-либо литовскому говору, былъ бы вполнѣ доступенъ только для извѣстной части литовцевъ, а не для всѣхъ, или по крайней мѣрѣ не для большинства ихъ, и могъ бы повести не-литовца къ невѣрному и одностороннему пониманію природы и отличій литовскаго языка.

Живой литовскій языкъ раздѣляется на четыре мѣстныхъ говора: жмудскій или жямайтскій, восточно-литовскій, ейрегольскій и прусско-литовскій. Въ звуковомъ отношеніи поименованные говоры представляютъ слѣдующія различія:

а) Звукъ *є* (= *е* у г. Шлейхера) въ жмудскомъ и прусско-литовскомъ говорахъ произносится какъ русское *е*, иногда съ

примѣсью звука а, въ восточно-литовскомъ же и ейрѣгольскомъ — какъ ја (я). Напр. гѣре, хорошій; кяѣс, дорога читается по-жмудски гѣре, кяѣс, по-литовски-же — гяре, кяѣс.

б) Носовые звуки а, э, е, і, у во всѣхъ говорахъ въ извѣстныхъ случаяхъ сохранили свой носовой характеръ; въ жмудскомъ говорѣ часто они произносятся съ особенною силою.

в) Звукъ ū въ жмудскомъ читается какъ у, въ прочихъ литовскихъ говорахъ — какъ уо, а въ ейрѣгольскомъ часто даже — какъ о. Напр. дук дѣнос, дай хлѣба, ज्याмайты произносятъ дук дунос, литовцы же дуок дуонос и док донос.

г) Согласныя зубныя д и т въ ज्याмайтскомъ говорѣ весьма часто, смягчаясь, не переходятъ въ д и ч. Напр. по-жмудски говорится: ант аугачю мѣдо, на растущемъ деревѣ, по-литовски-же — ант аугачю мѣдо.

д) Звукъ ie (= ё г. Шлейх.) въ жмудскомъ говорѣ произносится какъ і протяжно, въ литовскихъ же говорахъ — какъ е также протяжно. Напр. вена дена, одинъ дѣнь, читается по-жмудски вина діна, по-литовски-же — вена дена.

е) Согласный звукъ j, заканчивая слогъ, въ жмудскомъ говорѣ часто отпадаетъ, въ литовскихъ же говорахъ удерживается. Напр. вајкај, дѣти; пејлеј, ножи, по-жмудски говорится в'ака', пе'ле'.

ж) Вообще ज्याмайты любятъ твердое произношеніе, литовцы же — мягкое. Такъ выраженіе: ір туру рејкала, ज्याмайты читаютъ: ыр туру рѣ'кала.

з) Отличительную черту восточно-литовскаго говора составляетъ господствующее употребленіе звука л (ль) вмѣсто смягченнаго љ (ль). Напр. слова: саулѣ, солнце; аглѣ или эглѣ, ель; шірделѣлѣ, сердечко, восточные литовцы читаютъ: саулә, аглә или эглә, шірделәлә.

Въ слѣдующемъ литовскомъ алфавитѣ изъ русскихъ буквъ, кромѣ звуковыхъ отличій литовскаго языка отъ русскаго, приняты еще во вниманіе означенныя мѣстныя литовскіе говоры. Всѣхъ литовскихъ буквъ 36. Онѣ суть:

Аа, Аа, Бб, Вв, Гг, Дд, Дд, Ээ, Ее, Её, Ёё, Ээ, Её, Яя, Зз, Іі, Їі, Ыы, Јј, Кк, Лл, Љљ, Мм, Нн, Оо, Пп, Рр, Сс, Шш, Тт, Чч, Цц, Уу, Уу, Ūū, Ūū, ı.

Литовскіе звуки, которыхъ нѣтъ въ русскомъ языкѣ, суть слѣдующія:

гласныя носовыя буквы: Аа, Ээ, Её, Іі, Ūū,
гласныя: Её, Ёё, Ūū,
согласныя: Дд, Јј, Љљ,
смягчительный знакъ ı.

Они произносятся слѣдующимъ образомъ:

Носовое а произносится въ ейрѣгольскомъ говорѣ какъ французское en (ан), въ жмудскомъ большею частью какъ ун, иногда какъ он, въ восточно-литовскомъ же большею частью какъ он, рѣже какъ ун. Напр. растас, бревно; граштас, буравъ, читаются по-ейрѣгольски ранетас, гранштас, по-жмудски рунетас, грунштас, рѣже ронетас, тронштас, у восточныхъ же литовцевъ ронетас, гронштас, рѣже рунетас, грунштас.

Носовыя: твердое э и мягкое е произносятся какъ французское in, un. Напр. тѣсти, тянуть; пекі, пять.

Носовое і въ жмудскомъ говорѣ произносится съ особенной силой. Напр. грішті, воротиться; діеті, лезть; тріс, три.

Носовое у также сохраняетъ носовой характеръ, въ особенности же у ज्याмайтовъ. Въ словахъ напр. скустис, жаловаться; сукеті, посылать, носовое у произносится съ замѣтнымъ участіемъ носоваго органа.

Гласная ё (съ точкою сверху) произносится мягко, какъ русское е, но протяжно. Бегті, бѣжать; гулеті, лежать; велас, поздній.

О произношеніи смѣшаннаго є и гласной ū смотри выше въ статьѣ о говорахъ буквы а и б.

Согласная д состоитъ изъ д и ж; въ произношеніи они сливаются въ одинъ звукъ. Дяугѣс, радуюсь; душту, сохну.

Согласная j представляетъ слѣдующія различія. Въ началѣ слога она облакаетъ гласную, какъ напр. въ словахъ joju, їду

верхомъ; жаунас, молодой; Јонас, Иванъ (ёю, Јунас, Ёнас). Въ концѣ слога она замѣняетъ русское й съ краткимъ. Напр. эјну, иду; лејдај, ты пустиль; зуйкеј зайцы (эйну, лейдай, зуйкей). Въ срединѣ слога она имѣетъ значеніе русскаго ь въ словахъ: бью, пью, шью. Напр. бјаурус, гадкій; пјауну, рѣжу; пјуклас, пила (бјаурус, пъяуну, пъяуклас).

Согласная ь произносится какъ латинское или французское l. Напр. кальбѣти, говорить; гульти, лечь; паколь, пока (кальбети, гульти, паколь).

Смягчительный знакъ ı (ı безъ точки) не выражаетъ никакого звука. Онъ служитъ для смягченія согласныхъ въ сочетаніи ихъ съ гласными а, о, у, ŷ и двугласною ау, каковы напр. биа, мио, нуу, шŷу, киау и т. под. Напр. мілу, люблю; дариау, я дѣлалъ; шокс, сякой; шŷми, симъ.

Знакъ ie, образовавшійся изъ смягчительнаго знака ı, и гласной е (ie = ё г. Шлейхера), въ жмудскомъ говорѣ произносится какъ і, протяжно, въ литовскихъ же говорахъ какъ е. Напр. пева, лугъ; снеге, снѣгъ жямайты читаютъ пива, сниге, литовцы-же — пева, снеге (ср. ст. о говорахъ бук. д).

Прочія буквы произносятся такъ какъ и въ русскомъ языкѣ.

Твердое ы встрѣчается только въ восточно-литовскомъ говорѣ. Такъ напр. въ 28 пѣсни 4 строфѣ мы читаемъ:

Аглынѣлі сѣдѣјау,

Аглынѣлі тупѣјау.

Аглынѣлі вайкелус перѣјау.

Изъ нижеслѣдующихъ 34 пѣсень 14, 15, 16, 17, 18, 22, 27, 32, 33, 34 принадлежатъ къ жмудскому говору; 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 29, 30 и 31 — къ ейрѣгольскому; а 1, 7, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26 и 28 — къ восточно-литовскому.

Жмудскія пѣсни почти всѣ списаны отъ пѣсенницъ Колтынянскаго прихода, ейрѣгольскія — близъ м. Ейрѣголо, а восточно-литовскія — въ окрестностяхъ г. Поневѣжа.

1.

1. Атлек сакалас
Ант эжерѣло,	Прилетаетъ соколь
На озеро,
2. Нус'лејд сакалас
Ант эжерѣло.	Спускается соколъ
На озеро.
3. Таме эжере
Руту ловелѣ.	На этомъ озерѣ
Руты *) гряда.
4. Тоје ловелѣ'
Гулі тевеліс.	На этой грядѣ
Батюшка лежитъ.
5. Шоне тевело
Дукрелѣ сѣде,	Возлѣ батюшки
Дочка сидитъ,
6. Галва шукѷје,
Плаукус лажоје.
* * *	Голову чешетъ,
Волосы распускаетъ.
* * *
7. Ко ту, тевелі,
Далес не скірі?	Почему ты, батюшка,
Мнѣ доли не выдѣляешь?
8. Ко ту, матула,
Крајтис не крауні?	Почему ты, матушка,
Приданого не копишь?
9. Ко ту, брелелі,
Лауку не ліді?	Почему ты, братецъ,
Меня въ полѣ не провожаешь?
10. Ко ту, сесула,
Јѷсту не ауді?
* * *	Почему ты, сестрица,
Кушаковъ не ткешь?
* * *
11. Менŷ-тевеліс
Далелес скірѣ.	Мѣсяцъ-батюшка
Долю выдѣлялъ.
12. Саула-матула
Крајтелі клоје.	Солнце-матушка
Приданое готовила.

*) Рута, *растение*, принадлежность каждаго палисадника при литовскихъ избахъ.

13.	Сетін *)-бролеліс
Лауку лідэе.	Сетин-братець
Въ полѣ провожалъ.
14.	Жвајгждэ-сесула
Јустелес аудэ.	Звѣзда-сестрица
Кушаки ткала.
15.	Дзе'мэд—бернеліс
Вајніка вітэ.	Божье дерево — мой милый
Вѣнокъ сплеталъ.

2.

1	Ажўле, ажўлелі,
Карпіту ланелу,
Ко тује аугај?
Аш ір ужаугау
Відурі гірелэс.	О дубъ, дубочекъ,
Сь зубчатыми листьями,
Зачѣмъ ты росъ?
Я и выросъ
Посреди роши.
2.	Ант ір атэјна
Тріс кіртујелеј
Жада тавэ кіреті,
Шакелес гевэті,
Струнеллус струнўті:
Іш леменэло
Лентелес скалдіті,
Струнеллус даріті.	Вотъ и приходятъ
Три дровосѣба.
Хотятъ тебя рубить,
Вѣтки обрубить
Утварь наготовить:
Изъ ствола
Досокъ напилить,
Утварь дѣлать.
3.	Мотінелэ сэдэс,
Су светелеје калбэс.
Сэд мано мочутэ,
Кај дангује саулэ.
* * *	Матушка будетъ сидѣть,
Сь гостями бѣседовать.
Сидитъ моя матушка,
Какъ на небѣ солнце.
* * *
4.	Ажўле, ажўлелі,
Карпіту ланелу,
Ко тује аугај?
Аш ір ужаугау
Відурі гірелэс	О дубъ дубочекъ,
Сь зубчатыми листьями,
Зачѣмъ ты росъ?
Я и выросъ
Посреди роши.

*) Сетінас, созвѣдіе.

5.	Ант ір атэјна
Тріс картујелеј
Жада тавэ кіреті
Шакелес гевэті,
Струнеллус струнўті:
Іш леменэло
Лентелес скалдіті,
Струнеллус даріті.	Вотъ и приходятъ
Три дровосѣба.
Хотятъ тебя рубить,
Вѣтки обрубить,
Утварь наготовить:
Изъ ствола
Досокъ напилить,
Утварь дѣлать.
6.	Тэвутеліс сэдэс,
Су светелеје калбэс.
Сэд мано тэвутеліс,
Кај дангује мэнўліс.
* * *	Батюшка будетъ сидѣть
Сь гостями бесѣдовать.
Сидитъ мой батюшка,
Какъ на небѣ мѣсяць.
* * *
7.	Ажўле, ажўлелі,
ір т. т.
Току навејзду саугэс і
бролі, і сесе.
І бролі галэ:
Кај дангује сетінас
І сјаје:
Кај дангује жвајгждэ.	О дубъ, дубочекъ,
и такъ далѣе.
Такимъ образомъ поютъ къ бра-
ту, къ сестрѣ.
Обращаясь къ брату на концѣ
прибавляютъ:
Какъ на небѣ сетінас.
Къ сестрѣ:
Какъ на небѣ звѣзда.

3.

1.	Вој Деве, Деве,
Девулау ману!
Во ір поварэ
Ін кріга јоті.	Ой Боже, Боже,
Боже мой милый!
Вотъ и велѣли
На войну выступать.
2.	Ін кріга јоті,
Жіргэ балноті,
Ін кріга јоті,
Жіргэ балноті.	На войну выступать,
Коня сѣдлатъ,
На войну выступать,
Коня сѣдлатъ.

3. Тевеліс сьнас Батюшка старъ,
Бролеліс мажас, Братецъ малъ,
Рода нерода Хотя нехотя,
Рејкс бролуј јоті. Надо брату вхать.
4. Вена сеселё Одна сестрица
Бролелі ренгё Братца готовила,
Антра сеселё Другая сестрица
Жіргә балноју Коня сѣдлала.
5. Во ші тречюјі, А вотъ третья,
Јаунаусюјі, Самая младшая,
Бролелуј јојант, Уъзжающему братцу
Вартус аткелё. Ворота отворила.
6. Бролужелі! Ты, мой братецъ,
Добіледі! Ты, голубчикъ!
Во ка парнеші Что ты принесешъ,
Трім сесерелём? Тремъ сестрицамъ?
7. Венај парнешу Одной принесу
Ауксу жеделі, Золотое кольцо,
Антрај парнешу Другой принесу
Шілку кускелё, Шелковый платокъ,
8. Во шай тречајай, А этой третьей,
Шай јаунаусіајай, Самой-то младшей,
Перлу вајніка, Жемчужный вѣнокъ,
Сідабру сегта. Серебрянную пряжку.
9. Эјме, сеселёс, Пойдемте, сестрицы,
Ант аукшта кална, На холмъ высокій,
Ант аукшта кална, На холмъ высокій
Бролелі лаукті. Дождаться братца.
10. Мес партовејом Мы изстояли
Аукшта калнелі, Высокій холмикъ,
Мес паррімојом Мы истерли
Усу творелес. Осинныя ограды.

11. Парбег жіргеліс, Прибѣгаетъ конь,
Парпукштѳја Запыхивается,
Шалё кильселёс Съ боковъ стремена
Парсвирѳја. Перевѣшиваются.
12. Эјме, сеселёс, Пойдемте, сестрицы,
Жіргелі гаудіті, Коня ловить,
Жіргелі гаудіті, Коня ловить,
Бролелу клаусті. О братцѣ спросить.
13. Жіргужелі!
Јудберелі!
Во кур падёјей О куда ты дѣвалъ
Мусу бролелі? Нашего братца?
14. Јусу бролеліс Вашъ братецъ
Крігужё кіретас, Въ битвѣ изрубленъ,
Крігужё кіретас, Въ битвѣ изрубленъ,
По коју мінтас. Ногами побранъ.
15. Жіргужелі!
Јудберелі!
Во кај парбегай О конь нашъ милый!
Токі келелі? Черногнѣденькій!
О какъ ты перебѣжалъ
Такою дорогу?
16. Девінес упес Девять рѣкъ
Плауктіе плаукіау, Плыва, я проплылъ,
Во ше дешімта А въ этой десятой
Дугнужю неріау. Ко дну я нырялъ.
17. Вој, ој, ој, Диеве!
Девулау мусу!
Во кас мумс падёс Вой, ой, ой, Боже!
Бролу гедеті? Боже нашъ милый!
О кто намъ поможетъ
Оплакивать брата?
18. Саулелё рустё Солнышко скорбѣло
Атеакідама: Отвѣчая:
Тай аш падёсту Я помогу
Бролу гедеті. Оплакивать брата.

19. Девінцус рітус Девять утровъ
 Міглучей эісу, Во мглѣ я пойду,
 Во ші дешімба А въ это десятое
 Неј н'ужтекесіу. Я и не взойду.

4.

- Ко тујей, кунігелі*), судајціо! Что ты милый кунингъ, Судаичѣ!
 Судајціо, судајчутелѣ! Судаичѣ, судајчутелѣ!
 Ілгај памегелі? Долго спалъ?
 Мтега бемегагтем Когда ты спалъ,
 Ішкірто карелус, Изрубили ратниковъ,
 5. Ішпелѣ пілелѣ. Расхитили припасы.
 Катро тау, кунігелі, Чего тебѣ, милый кунингъ,
 Даугау пагајлѣје? Болѣе жалко?
 Не таји гајла ман пілелѣс, Не столь мнѣ жалко припасовъ,
 Кај ман гајла карелу. Сколько мнѣ жалко ратниковъ.
 10. Аш пілелѣ сунієсцу Я припасы собираю
 Двејеје, трејеје метелеје, Въ два, въ три года,
 О карелу небужаугісцу А ратниковъ не выросчу
 Неј дешімтіс метелу. И въ десять лѣтъ.

5.

- Ко тау, тевутелі, судајціо! Что ты, батюшка, судаичѣ!
 Судаучіо, судаучутелѣ! Судаучѣ, судаучутелѣ!
 Ілгај памегелі? Долго ты спалъ?
 Мтега бемегагтем, Когда ты сталъ,
 Ужважаво светелеј, Наѣхали гости,
 5. Ішвже Сунелі. Увезли сына.
 Катро тау, тевутелі, Кого тебѣ, батюшка,
 Даугау пагајлѣје? Болѣе жалко?

*) Князь, старшій въ родѣ.

- Не таји гајла ман жіргело Не столь жалко мнѣ коня
 Каји ман гајла сунелю. Какъ мнѣ жалко сына.
 10. Аш жіргелі нушіркесу Я коня куплю
 Ір пірмајетаје метелеје И въ первые *) годы,
 О сунелі небужаугісцу А сына не вырошу
 Неј дешімтіс метеліу. Ни въ десять лѣтъ.

* * *

* * *

- Ко тујей, мотінелѣ, Что ты матушка,
 15. Ілгај памегелѣ? Долго спала?
 Мтега бемегагтеј, Когда ты спала,
 Ужважаво светелу, Наѣхали гости,
 Ішвже дукрелѣ, Увезли дочку,
 Ір дукрелѣс крајтелі. И дочерино приданное.
 20. Катро тау, мотінелѣ, Чего тебѣ, матушка,
 Даугау пагајлѣје? Болѣе жалко?
 Не таји гајла ман крајтелю Не столь жалко мнѣ приданного,
 Кај ман гајла дукрелѣс. Какъ мнѣ жалко дочки.
 Аш крајтелі сукрауесу Я приданное скоплю
 25. Двејеје, трејеје метелеје, Въ два, три года,
 О дукрелѣс небужаугісцу А дочки не вырошу
 Неј дешімтіс метелу. И въ десять лѣтъ.

6.

1. Вој ту, анжўле, ужаунінке, Ой ты, дубъ шумящій,
 Ужавај ріта, вакарелі, Ты шумѣлъ утромъ вечеромъ,
 2. Ужавај ріта, вакарелі, Ты шумѣлъ утромъ вечеромъ,
 Кољ ужаугінај девінес шакас Пока выростилъ девять вѣтвей.
 3. Кољ ужаугінај девінес шакас, Пока выростилъ девять вѣтвей
 Во ші дешібата віршунелѣ И эту десятую вершину.
 4. Вісас девінес вѣтружѣ лаужѣ Всѣ девять бура сломала,
 Нор, Деве, лажкік віршунелѣ! Сохрани, Боже, хоть вершину!

*) въ годъ, два.

5. Норе ір карвєлуј інсігупті, Хоть было бы гдѣ голубю присѣсть,
Ріте, вакарєліс набрукѹті. Утромъ вечеромъ поворковать.
- * * * * *
6. Вој ту, тѣвелі, дусаунінке, Ой ты, батюшка вздыхающій,
Дусавај ріта вакарєлі, Ты вздыхалъ утромъ, вечеромъ,
7. Дусавај ріта, вакарєлі, Ты вздыхалъ утромъ, вечеромъ,
Кољ ужаугінај дєвінес дукрас Пока вырослиъ девять дочерей,
8. Кољ ужаугінај дєвінес дукрас, Пока вырослиъ девять дочерей,
Во ші дєшімта сунужєлі. И этого десятаго сына.
9. Вісає дєвінес шалужє ледај, Всѣхъ девяти ты выпустилъ въ люди,
Нор, Діеве, лажікік сунужєлі! Сохрани, Боже, хоть сына.
10. Норе ір жіргужує павадіоті, Хоть было бы кому коней взнуздать
Смутна шірделє сурамінті. Печальное сердце утѣшить.
- * * * * *
11. Вој ту, лєшелє, ужанінкє, Ой ты, липа шумящаа,
Ужавај ріта, вакарєлі, Ты шумѣла утромъ, вечеромъ
12. Ужавај ріта, вакарєлі, Ты шумѣла утромъ, вечеромъ,
Кољ ужаугінај дєвінес шакас, Пока выросила девять вѣтвей,
13. Кољ ужаугінај дєвінес шакас, Пока выросила девять вѣтвей,
Во шє дєшімта віршунєлє. Вотъ эту десятую вершину.
14. Вісає дєвінес вєтружє лаужє, Веѣ девять буря сломала,
Нор, Діеве, лажікік віршунєлє. Сохрани, Боже, хоть вершину.
15. Норе, ір гєгутєј інсігупті, Хоть было бы гдѣ кукушкѣ присѣсть
Ріте, вакарєліс пакукѹті. Утромъ, вечеромъ, покуковать.
- * * * * *
16. Вој ту, мочутє, дусаунінкє, Ой ты, матушка вздыхающая,
Дусавај ріта, вакарєлі, Ты вздыхала утромъ, вечеромъ,
17. Дусавај ріта, вакарєлі, Ты вздыхала утромъ, вечеромъ,
Кољ ужаугінај дєвінує сунус, Пока выросила девять сыновей,
18. Кољ ужаугінај дєвінує сунус, Пока выросила девять сыновей,
Во шє дєшімта дукружєлє. И эту десятую дочку.

19. Вісує дєвінує вајскужі ледај, Всѣхъ девяти ты отправила въ войско,
Нор, Діеве, лажікік дукружєлє! Сохрани, Боже, хоть дочку!
20. Норе ір гальвелеј пајєшкоті, Хоть было бы кому головушку *под-*
держатъ,
Смутна шірделє сурамінті. Печальное сердце утѣшить.

7.

- Ажуміне Јургєліс Мартелеј Загадаъ Егорушка невѣсткѣ за-
мысле. гадку.
- Чутєлє, чіута, лінаго! Чютєлє, чюта, лінаго!
- Кас, тар, бєга, бєга бе којєлу? Кто, говоритъ, бѣжитъ, бѣжитъ безъ
ногъ?
- Кас, тар, ауга, ауга бе шак- Что, говоритъ, растєтъ, растєтъ безъ
нєлу? корней?
- Кас, тар, јѹдас, јѹдас — не- Кто, говоритъ, черєнь, черєнь — не-
дажітас? покрашенъ?
5. Кас, тар, балтас, балтас — Кто, говоритъ, бѣль, бѣль — невы-
невлєтас? бѣленъ?
- Кас, тар, маргас, маргас — Кто, говоритъ, пєстръ, пєстръ —
не рашітас? невыкрашенъ?
- Атаміне мартелє Јургєлє мїслє. Отгадала невѣстка Егорушки за-
гадку.
- Ундєнєліс бєга, бєга бе којєлу, Водица бѣжитъ, бѣжитъ безъ ногъ,
Акменєліс ауга, ауга бе шак- Камень растєтъ, растєтъ безъ
кєлу, корней,
10. Варнєліс јѹдас, јѹдас — неда- Воронъ черєнь, черєнь — некра-
жітас, шєнь,
Гуљбєлє балта, балта — не- Лебєдь бѣль, бѣль — невыбѣ-
лєта, лєнь,
Генєліс маргас, маргас — не- Дятель пєстръ, пєстръ — невыкра-
рашітас. шєнь.
- Віса тава, Јургєлі, тава мїслє. Вотъ вся твоя, Егорушка, загадка.
- Примѣчаніа.* Послѣ каждой строки долженъ слѣдовать припѣвъ:
Чутєлє, чюта, лінаго; чютєлє, чюта, лінаго.

8.

1. Ужмітіко, уждерёе Удались, уродились
 Каьне рѣшутѣлеј, На горѣ орѣшки,
 Каьне рѣшутај, На горѣ орѣхи,
 Каьне рѣшутѣлеј. На горѣ орѣшки.
2. Нуміксію, нубраукію Я себѣ нащиплю, себѣ наберу,
 Каьне рѣшутѣлус, На горѣ орѣшковъ,
 Каьне рѣшутус, На горѣ орѣховъ,
 Каьне рѣшутѣлус. На горѣ орѣшковъ.
3. Сумідејау, суміскінау Я себѣ набрала, себѣ нащипала,
 Каьне рѣшутѣлу, На горѣ орѣшковъ,
 Каьне рѣшуту. На горѣ орѣховъ,
 Каьне рѣшутѣлу. На горѣ орѣшковъ.
- * * *
4. Ужмітіко, уждерёе Удаля, уродился
 Лауко добілејлеј, На полѣ трилистникъ,
 Лауко добілај, На полѣ трилистникъ,
 Лауко добілејлеј. На полѣ трилистничекъ.
5. Нусеје, нудулено Посѣяли, завершили
 Баьті бролутѣлеј, Бѣлые братцы,
 Баьті бролелѣј, Бѣлые братья,
 Баьті бролутѣлеј. Бѣлые братцы.
6. Нуміпјове, нутрашкено Скосили, свалили
 Лауко добілејлус, На полѣ трилистники
 Лауко добілу, На полѣ трилистники,
 Лауко добілејлус. На полѣ трилистнички.
7. Сумігрѣбе, судулено Сгрѣбли себѣ, довершили
 Балтос сесерѣлес, Бѣлая сестрички,
 Балтос сесутѣс, Бѣлая сестрицы,
 Балтос сесерѣлес. Бѣлая сестрички.
8. Сумігрѣбе, сумідеје Сгрѣбли, сложили
 Лауко шенелі, На полѣ сѣно,
 Лауко шенелі, На полѣ сѣно,
 Лаукеле шенелі. На полечкѣ сѣно.

- * * *
2. Ужмітіко, уждерёе Удалась, уродилась
 Каьне ругелеј, На горѣ ржица,
 Каьне ругелеј, На горѣ ржица,
 Каьнелі ругелеј. На горочкѣ ржица.
10. Нусеје, нудулено Засѣяли, завершили
 Балтос сесерѣлес, Бѣлая сестрицы,
 Балтос сесутѣс, Бѣлая сестрицы,
 Балтос сесерѣлес. Бѣлая сестрички.
11. Нупјовѣ, нубрашкено, Скосили, свалили
 Балтос сесерѣлес, Бѣлая сестрички,
 Балтос сесутѣс, Бѣлая сестрицы,
 Балтос сесерѣлес. Бѣлая сестрички.

Такимъ образомъ поется о пшеницѣ, ячменѣ и прочихъ посѣвахъ.

9.

- Гоштауте, гоштауте! Гоштауте, гоштауте!
 Гоштауте ріло! Гоштауте рілѣ!
- Аш регау Я видѣлъ
 Дідус дівус. Великое диво.
 Лауке калнас. На полѣ гора.
5. Ант то кално На этой горѣ
 Ду бержічу Двѣ березы
 Двішакату. Съ двумя вѣтвями.
 Ант ту бержу На этихъ берегахъ
 Дві гегуті Двѣ кукушки
10. Бекукѣјент. Себѣ кукують.
 Мес не гелѣс, Мы не кукушки,
 Тѣво дукрѣс. Мы отца дочери.
 Ко јус, дукрѣлес, Что вы, дочери,
 Граудеј веркѣт? Горько плачете?

Бег мокі, мергелё,	Умѣшь-ли, дѣвица,
Бег мокі, рожелё,	Умѣшь-ли, розочка,
Двініту, трініту,	Двунитныя, трехнитныя,
Шешніту, рашіту?	Шестинитныя, писанныя? *)
4. Аш моку, бернелі,	Я умѣю, мой милый,
Аш моку, жаунасај,	Я умѣю, молоденькій,
Двініту, трініту,	Двунитныя, трехнитныя,
Шешніту, рашіту.	Шестинитныя, писанныя.
5. Бег мокі, бернелі,	Умѣшь-ли, мой милый,
Бег мокі, жаунасај,	Умѣшь-ли, мой молодой,
Жаутелус пајунгті,	Воловь запречь,
Даьгелус ішпакті?	Косы отбить?
6. Аш моку, мергелё,	Я умѣю, дѣвица,
Аш моку, рожелё,	Я умѣю, розочка,
Жаутелус пајунгті,	Воловь запречь,
Даьгелус ішпакті.	Косы отбить.

12.

Не журекіет ант манѣс панелёс. Не глядите на меня, дѣвицы,
Ашај эсму жаьнеру бернеліс. Я солдатскій молодець.
Жіба, твіска преш ана шоб- Блестить, сверкаетъ на немъ
лелё. сабля.

Кајп аш жојау пар лігус лау- Когда я скакаль по ровнымъ полямъ,
келус,

5. Ир прііојау ант тѣво дварелю, Я прискакаль къ отцовской усадьбѣ,
Ир прагідо тѣвело гајделеј И заплѣли батюшкины пѣтухи.
Ар ман јоті, ар ман чоная стоті? Скакать-ли мнѣ, или здѣсь стать,
Ар гајделу гедачу клаусіті? И пѣніе пѣтуховъ послушать?
Ир прііојау ант жалё гірелё. И я прискакаль къ зеленой рошѣ.

*) ткани ткать.

10. Чілба, вілба гірелёс паук- Чирикають, поють лѣсныя птички.
штелеј.
- Ар ман јоті, ар ман чоная стоті? Скакать-ли мнѣ, или здѣсь стать,
Ар паукштелу чілбачіу клау- И пѣніе птичекъ послушать?
сіті?
- Неј ман јоті, неј ман чоная Ни мнѣ скакать, ни мнѣ здѣсь стать,
стоті,
- Неј пауштелу чілбачу клаусіті. Ни пѣнія птичекъ послушать.
15. Кајп аш жојау пар жалё гірелё, Когда я скакаль по зеленой рошѣ,
Нусірэшкау путіно шакелё. Я себѣ сломаль калиновую вѣтку,
Не тек чоная путіно вѣгелу, Не столько здѣсь калиновыхъ ягодъ,
Кіек ішбіра гајлу ашарелу. Сколько вылилось горькихъ слезъ.
- Стові важекас, кај сауса Стоить войско, какъ сухой трост-
недрелё, никъ,
20. Лака кулкос, кај шілкос бі- Летають пули, какъ сѣрыя пчелки,
телёс,
Грува кунај, кај мішку шек- Валяться тѣла, какъ лѣсныя стволы,
штелеј,
Крінта галвас, кај мішку ла- Падають головы, какъ лѣсныя листья,
пелеј,
Тека краујес, кај сраује упелё. Течеть кровь, какъ стремнистая
рѣчка.
- Мусу броло жіргас арпавојё, Нашего брата конь скакаль,
25. Пулкорелёј шалі мадравојё. Командиры возлѣ гарцовали.

13.

1. Анксті ріта, рітелі Утромъ рано, раненько,
Шѣрау бѣра, жіргелі, Я кормилъ гнѣдаго коня,
Ир ішгірдау баланделі И я усьлышалъ голубя
Бѣро жірго стајнелі. Въ конюшнѣ гнѣдаго коня.
2. Та тај сенас тетушіс То-то старый батюшка
Сунулајчус будіна : Сыновей будиль :
*

- Келькiet, келькiet, сунулајчеј, Ветавьте, встаньте, сыновья,
Бролелі палідети. Братца проводить.
3. Кад ішэту бролеліс,
Тасај вісу мажаусіс,
Кад памауту ман жіргелі
Муштінеме каманелеме. Чтобы вышел братецъ,
Этотъ самый младшій,
Чтобы взнуздаъ мнѣ коня
Наборными уздами.
4. Кад ішэту бролеліс,
Тасај мана віраусіс,
Кад балноту жіргелі
Шу тімину бальнелу. Чтобы вышел братецъ,
Тотъ мой самый старшій,
Чтобы осѣдлалъ коня
Этимъ темноцвѣтнымъ сѣдломъ.
5. Ант жіргелю седѣдамос
І кильпелі спірдамос:
Ір судеву мотінелеј
Ір мелям тетушелуј! На конѣ сѣда,
Въ стремена опираясь:
И прощай, матушка,
И милый батюшка.
6. Про вартелус жодамас,
Кепуреле келдамас:
Ір судеву бролужелеме
Ір вісај гімінелеј! Черезъ ворота скача,
Шапку поднимая:
И прощайте, братцы,
И вся моя родня.
7. Кад аш жојау нар лаука,
Пар лігусеус лаукелус,
Спінда мана пінтінеліс,
Швесіосес падкавелес. Когда я скакалъ по полю,
По ровнымъ полямъ,
Лучилась моя шнора
И свѣтлыя подковки.

14.

1. Шермуқшнеліс гражус,
Шермуқшнеліс жалас,
Шермуқшнелю жалі лапај,
Рауднос ұгелес.
* * * * * *
2. Праше мане піршті,
Праше не ужміршті, Рябинушка красивая,
Рябинушка зеленая
Рябинушки зеленыя листьа,
Красныя ягоды.

- Праше клаусти, ішсіклаусти,
Ар мок вериті, аусті? Просиль спросить-распросить,
Умѣшь-ли прясть, ткать?
3. О бернелі мана!
О жаунасіс мана!
Кас ішмокіе вериті, аусті,
Кад матушес шера. О молодчикъ мой!
О юный мой!
Кто выучитъ прясть, ткать,
Когда нѣтъ матушки.
4. О панелё мана!
О жаунојі мана!
Куку гіріој гегужелё,
О кас ана ішмоке? О дѣвица моя!
О юная моя!
Кукуеть въ роцѣ кукушка,
А кто ее выучилъ?
5. О бернелі мана!
О жаунасіс мана!
Ант то іра Деву лѣста —
Гірелёј каукүті.
* * * * * *
6. Прашу мане піршті.
Прашу не ужміршті,
Прашу клаусти, ішсіклаусти,
Ар мок арті, пјауті? Просить меня сватать,
Просить не забыть,
Просить спросить-распросить,
Умѣть-ли орать, косить?
7. О панелё мана!
О жаунојі мана!
Кас ішмоке арті, пјауті,
Кад тетушно шера. О, дѣвица моя!
О, юная моя!
Кто выучитъ орать, косить,
Когда нѣтъ батюшки.
8. О, бернелі мана!
О, жаунасіс мана!
Умбаун гіреліс баланделіс,
Кас ана ішмоке? О, молодчикъ мой!
О, юный мой!
Воркуеть въ роцѣ голубокъ,
Кто его выучилъ?
9. О, панелё мана!
О, жаунојі мана!
Ант то іра Деву лѣста —
Гірелёј умбауті. О дѣвица моя!
О, юная моя!
На то есть воля Божія —
Въ роцѣ ворковать.

15.

1. Ду баланду клане гєрє Два голубя въ лужѣ пили,
Бегєрдаму судумојо : И, пивши, задумались :
Ар муме гєртї, ар не гєртї? Пить-ли намъ, или нѣтъ?
Ар спарислус папласнотї? Иль крыльями похлопать?
Гєрkiem, гєрkiem, каји пагєрєма, Пьемте, пьемте, какъ нашьємя ;
Ир спарислус папласносїєм. И крыльями похлопаємъ.
2. Ду брєлєлу кєлу јојо Два братца дорогой скакали,
Бєјодаму судумојо : И, скача, задумались :
Ар муме јотї, ар не јотї? Скакать-ли намъ, или не скакать?
Ар жїргєлус нубалнотї? Иль коней разсѣдлатъ ?
Јокєм, јокєм, каји прїјосїєм, Скачемте, скачемте, какъ приска-
чємъ,
Ир жїргєлус нубалносма. И коней разсѣдлаємъ.
3. Двї сєсєлї свїрнє сува Двѣ сестрицы въ клети шили,
Бєсудамєс судумојо : И, шивши, задумались :
Ар муме сүтї, а не сүтї? Шить-ли намъ, или не шить?
Ар не сүтєс дованотї? Или нешитоє подарить?
Сүкєм, сүкєм, каји па- Шьемте, шьемте, какъ сошьємъ,
сүсма,
Ир пасүтєс дованосма. И сшитое подаримъ.
4. Двї бїтєлї мєдє нєшє, Двѣ пчелки медъ несли,
Бєнєшдамєс судумојо : И, неши, задумались :
Ар муме нєштї, ар не нєштї? Нести-ли намъ, или не нести?
Ар добїлєє суваљгїтї? Или на дятлинї съѣсть?
Нєшкєм, нєшкєм, каји пар- Несемте, несемте, какъ принесемъ,
нєшма,
Ир парнєшєс суваљгїсма. И, принесши, съѣдимъ.
5. Нє јок, брєлї, павасарї, Не скачи, братецъ, въ весеннюю пору.
А јок, брєлї, руднєлї, А скачи, братецъ, въ осеннее время,
Кад бус алєс падарїтєс, Когда пиво будетъ сдѣлано,

Јаунї свєтєј супрашїтї; Молодые гости созваны,
Бус ругєлєј жальмєсєлєс, Когда рожь будетъ въ росткахъ,
Жалос рутєс гарбаносє. Зеленыя руты въ кудрахъ.

16.

1. Ауга бєржєлїє ант кална, Растетъ береза на горѣ,
Во по тў бєржєлу, во по тў А подь той березой, а подь той бє-
бєржєлу, рєзой,
Во по тў бєржєлу бєрнєлїє. А подь той березой молодчикъ.
Шїва кєпурєлє лїзгєјє, Свѣтлая шапка ярилась,
Бєржу ланєлєј блїзгєјє. Листья березы блєстѣли.
2. Атјој дєвїнї пар лаука, Прїѣзжаєть дєвять чєрєзъ полє,
Дєвїнї бєрнєлєј, дєвїнї бєрнєлєј, Дєвять молодчиковъ, дєвять молодчи-
ковъ,
Дєвїнї бєрнєлєј пар лаука. Дєвять молодчиковъ чєрєзъ полє.
3. Сурїшо жїргус прї жоґрю, Привязали коней къ палїсаднїку.
О патїє бєрнєлєј, о патїє бєр- А сами молодчики, а сами молодчики,
нєлєј,
О патїє бєрнєлєј—ї свїрна. А сами молодчики — въ клєть.
4. Ишлажє жїргєј жоґрєлєс, Разломали кони палїсаднїкъ,
О патїє бєрнєлєј, о патїє А сами молодчики, а сами молодчики,
бєрнєлєј,
О патїє бєрнєлєј рутєлєс. А сами молодчики руты.
5. Бєгєсу пар кїєма текїна, Побѣгу чєрєзъ дворь бѣгомъ,
Скунєсїєс матушєлєј, скунєсїєс Буду жаловаться матушкѣ, буду жа-
матушєлєј, ловаться матушкѣ,
Скунєсїєс матушєлєј вєрг- Буду жаловаться матушкѣ съ слє-
дама. зами.
6. Атжєлє вїшнєлєс їш шакну, Выростуть вишни изъ корней,
О жалос рутєлєс, о жалос А зеленыя руты, а зеленыя руты,
рутєлєс,
О жалос рутєлєс їш груду. А зеленыя руты изъ зерєнь.

7. О Ку *) ту теји смутна, Отчего ты такъ грустна,
О ку ту теји смутна, о ку ту Отчего ты такъ грустна, отчего ты
теји смутна, грустна,
О ку ту теји смутна вајк- Отчего ты такъ грустна гуляешь?
шчїої?
8. Ар лауки канклу скабачу, Ждешь-ли ты гуслей звучащихъ,
Арба музїкелу, арба музї- Или музыкантовъ, или музыкантовъ,
келу,
Арба музїкелу грїжачїу? Или музыкантовъ играющихъ?
9. Неј лауку канклу скабачу, Ни я жду гуслей звучащихъ,
Неј музїкелу, неј музїкелїу, Ни музыкантовъ, ни музыкантовъ,
Неј музїкелу грїжачу. Ни музыкантовъ играющихъ.
10. Лауку бролелї парїоент; Я жду братна скачущаго;
Парнеш вајникелї, парнеш вај- Онъ приноситъ вѣнокъ, онъ прино-
никелї, ситъ вѣнокъ,
Парнеш вајникелї, пар- Онъ приноситъ вѣнокъ, ужъ мель-
швїтру. каеть.

17.

1. Вісі бојорај Веѣ дворяне
Ї Рїга жоја, Въ Ригу скачуть,
Мусу бролелеј Наши братцы
Жїрґа балноја. Коня сѣдлають.
2. Ој, девулеллау! Ахъ, Боже мой!
Нїера кам јотї, Не кому скакать,
Бролелїс мажае, Братецъ малъ,
Тетушїе сенае. Батюшка старъ.
3. Ој, девулеллау! Ахъ, Боже мой!
Нїера кам јотї, Не кому скакать,
Нїера кам јотї, Не кому скакать,
Жїрґа балнотї. Коня сѣдлать.

*) Ку Жям. вм. ка.

4. Ант аубшта кална На высокой горѣ
Ауга лепенелѣ, Ростеть липа,
По та лепенеле Подъ тою липой,
Стїкла лангелїс. Стеклянное окошко.
5. Аш прастовѣјау Я изстояла
Кальне ленкеле, На горѣ долину,
Аш пражурѣјау Я изглядѣла
Стїкла лангелї. Стеклянное окошко.
6. Парбѣг жїргелїс Прибѣгаетъ конь
Пар жалѣ ланка, По зеленому лугу,
Свїрѣ кїлпелѣ Качается стремя
Шалѣ жїргелї. Съ боку коня.
7. Кїрта гальвеле, Рубили головы,
Кажї капустелѣ; Какъ капусту;
Вїрет леменелїс. Валится туловище,
Кажї анжѣлелїс. Какъ дубъ.

18.

1. Ка ту веркї, панелѣ? Что ты плачешь, дѣвица?
Ка ту веркї, жауної? Что ты плачешь, молодая?
Прїсїверкїс рїто дена, Наплачешься завтра днемъ,
Кад палїкїс тујен вїена. Когда останешься ты одна.
2. Неберасї тетушма, Не найдешь батюшки,
Анї сенос матушес, Ни старой матушки,
Неберасї вајникелї Не найдешь вѣнка
Уж гелтону каселу За русыми косыньками.
3. Нактї мїега не мїеґојо Ночью она не спала,
Вальгїтї не галѣјо, Кушать не хотѣла,
Кад пар такї ілґа чеса Такъ какъ долгое время
Тавес не регѣјо. Тебя не видала.

4. Ауга кіеме клевеліс,
По тетунна вартелеје;
По тў жалу клевслајчү
Гуль бернеліс јаунасіс.
Растетъ на дворѣ кленъ
У батюшкиныхъ воротъ;
Подъ этимъ зеленымъ кленомъ
Лежитъ молодой мой милый.
5. Пуск намажі, вејелі,
Не пајудік клевелю
Не појудік клевслајчю,
Не пабудік бернелю.
Дуй тихонько, вѣтерокъ,
Не качай кленьшка,
Не качай кленьшка,
Не разбуди моего милаго.
6. Пасікѣла вејеліс,
Јудін клево шакелас
Јудін клево шакітелас,
Будін јауна бернелі,
Поднялся вѣтерокъ,
Качаетъ клена вѣтки,
Качаетъ клена вѣтки,
Будитъ юнаго голубчика.
7. Јанкеті рита, рителі
Кринт ну клево рассла,
Кринт ір маню ашарелас
Пар ші скајста вејделі.
Рано утромъ, равенько,
Падаеть съ клена роса,
Падають и мои слезы
По этому ясному лицу.

19.

1. Мусу лінај не сѣті,
Дар лінелэј не сѣті.
Дайлілу, дайлілу,
Дайлілуте, дайлілу.
Нашъ лень не посѣянъ,
Еще ленокъ не посѣянъ.
Дайлилю, дайлилю,
Дайлилите, дайлилю.
2. Пасѣс мум бролукај,
Пасѣс мум јаунцејі.
Дайлілу, дайлілу
Посѣють намъ братцы,
Посѣють намъ молодые.
Дайлилю, дайлілу
3. Мусу лінај не рауті,
Дар лінелэј не рауті.
Дайлілу, дайлілу
Нашъ лень не сорванъ,
Нашъ ленокъ не сорванъ.
Дайлилю, дайлілу
4. Мум нураус сесутѣс,
Мум нураус јауностос.
Дайлілу дайлілу
Намъ сорвуть сестрицы,
Намъ сорвуть молодые.
Дайлилю, дайлілу

5. Мусу лінај не вешті,
Дар лінелэј не вешті.
Дайлілу, дайлілу
Нашъ лень не свезенъ,
Еще ленокъ не свезенъ.
Дайлилю, дайлілу
6. Парвеш мум бролукај,
Парвеш мум јаунцејі.
Дайлілу, дайлілу
Привезуть намъ братцы,
Привезуть намъ молодые.
Дайлилю, дайлілу
7. Мусу лінај не каршті,
Дар лінелэј не каршті.
Дайлілу, дайлілу
Нашъ лень не обить,
Еще ленокъ не обить.
Дайлилю, дайлілу
8. Мум нукарш бролукај,
Мум нукарш јаунцејі.
Дайлілу, дайлілу
Намъ обьють братцы,
Намъ обьють молодые.
Дайлилю, дайлілу
9. Мусу лінај не меркті,
Дар лінелэј не меркті.
Дайлілу, дайлілу
Нашъ лень не мочень,
Еще ленокъ не мочень.
Дайлилю, дайлілу
10. Мум намерке бролукај,
Мум намерке јаунцејі.
Дайлілу, дайлілу
Намъ помочуть братцы,
Намъ помочуть молодые.
Дайлилю, дайлілу
11. Мусу лінај не клоті,
Дар лінелэј не клоті.
Дайлілу, дайлілу
Нашъ лень не постланъ,
Еще ленокъ не постланъ.
Дайлилю, дайлілу
12. Мум паклос сесутѣс,
Мум паклос јауностос
Дайлілу, дайлілу
Намъ постелють сестрицы,
Намъ постелють молодые.
Дайлилю, дайлілу
13. Мусу лінај не імті,
Дар лінелэј не імті.
Дайлілу, дайлілу
Нашъ лень не убранъ,
Еще ленокъ не убранъ.
Дайлилю, дайлілу
14. Мум суіме сесутѣс,
Мум суіме жоностос.
Дайлілу, дайлілу
Намъ уберуть сестрицы,
Намъ уберуть молодые.
Дайлилю, дайлілу

15. Мусу лінај не вешті,
Дар лінељај не вешті.
Дайлілу, дайлі.
- Нашъ ленъ не свезень,
Еще ленокъ не свезень.
Дайлилю, дайлі. . . .
16. Мум парвеш бролукај,
Мум парвеш јауніејі.
Дайлілу, дайлі. . . .
- Нашъ свезуть братцы,
Нашъ свезуть молодые.
Дайлилю, дайлі. . . .
17. Мусу лінај не мінті,
Дар лінељај не мінті.
Дайлілу, дайлі. . . .
- Нашъ ленъ не мять,
Еще ленокъ не мять.
Дайлилю, дайлі. . . .
18. Мум ішміне бролукај,
Мум ішміне јауніејі.
Дайлілу, дайлі. . . .
- Нашъ сомнуть братцы,
Нашъ сомнуть молодые.
Дайлилю, дайлі. . . .
19. Мусу лінај не плукті,
Дар лінељај не плукті.
Дайлілу дай. . . .
- Нашъ ленъ не чесанъ,
Еще ленокъ не чесанъ.
Дайлюли, дайлі. . . .
20. Мум нушлуке сесутѣс,
Мум нушлуке јауносіос.
Дайлілу дай. . . .
- Нашъ вычешуть сестрицы,
Нашъ вычешуть молодые.
Дайлюли, дайлі. . . .
21. Мусу лінај не вергіті.
Дар лінељај не вергіті.
Дайлілу дай. . . .
- Нашъ ленъ не прядень,
Еще ленокъ не прядень.
Дайлилю, дайлі. . . .
22. Мум суверпе сесутѣс,
Мум суверпе јауносіос.
Дайлілу дай. . . .
- Нашъ спрядуть сестрицы,
Нашъ спрядуть молодые.
Дайлилю, дайлі. . . .
23. Мусу дробѣс на аустос,
Дар дробѣлѣс не аустос.
Дайлілу дай. . . .
- Наші полотна не ткани,
Еще полотна не ткани.
Дайлилю, дайлі. . . .
24. Мум ішаус сесутѣс,
Мум ішаус јауносіос.
Дайлілу дай. . . .
- Нашъ соткутъ сестрицы,
Нашъ соткутъ молодые.
Дайлилю, дайлі. . . .

20.

1. Ауга гіріо клеवलіс,
Пагіреје ужалеліс.
Ој угін, угін матіте дукрелэ,
Кај даржѣлэ рутелэ.
- Растеть въ рошѣ кленышекъ,
Возлѣ роши дубокъ.
Ой растить, матушка, дочку,
Какъ руту въ палисадникѣ.
2. Эји матутѣ пар двара,
Дукрела пріе шалалэс;
Ој нежадѣк мане, мотінѣла,
Да аш јауна дукрела.
- Идетъ матушка черезъ дворъ,
Дочка возлѣ нея.
Ой не выдавай меня, матушка,
Еще я молодая дочка.
3. Да не вершу лінеглу,
Не ішауду дробелу,
Ој да не сеју даржѣлі рутелу,
Не пішау вајнікѣлі.
- Еще и не пряду льна,
Не могу ткать полотна,
Ой еще я не сѣю въ саду руты,
Не сплела вѣнка.
4. Ішајо васарѣла,
Атејна руднеліс,
Ој атѣја јауніејі светелеј
Пас мано дуктерелѣс.
- Минуло лѣто,
Приходитъ осеннее время,
Пріѣзжаютъ молодые гости
Къ моеі дочкѣ.
5. Ір сувершау лінелус,
Ір ішаудуа дробелас,
Ој аш пасѣјау даржѣлі рутелэ
Нупініад вајнікѣлі.
- И я отпряла ленъ,
И выткала полотна,
Ой я посѣяла въ палисадникѣ руты,
Я сплела вѣнокъ.
6. Кѣ сѣді уж стало?
Кѣ журі пар лангелі?
Ој арцавоја јѣдберас жіргеліс
Ант аукштојо каьнелю.
- Что ты сидишь за столомъ?
Что смотришь въ окошко?
Ай играетъ черногнѣдый коникъ
На высокомъ холмѣ.

21.

1. Діді дивај радос ір стebуклај,
Кад васара эжерај ужшало.
Кур гірдісма берѣусе жір-
гелус?
- Великое диво и чудеса явились,
Что лѣтомъ озера замерзли.
Гдѣ мы будемъ поить гнѣдыхъ кони-
ковъ?

- Кур нушвесма аукеу пінті- Гдѣ почистимъ золотыя стремена.
нелес?
2. Тек сауглелѣ жеме жібурдама, *Восходитъ солнце, землю освѣ-*
щая,
Ужселеда леда тірпідама; *Закатывается, лёдъ расплавляя;*
Відурелі жіргелус гірдіема, Въ срединѣ будемъ коней поить,
Пакраштелѣ пінтіне.лус швіе- На берегу стремя чистить.
сма.
3. Аш непрастае татушно су- Я не простой батюшкинъ сынъ,
неле,
Аш непраста скірсу сау па- Я не простую возьму себѣ дѣвицу:
неле;
Іш Палангос піркесу сау жір- Въ Палонгѣ куплю себѣ коня,
гелі,
Іш бажору імсу сау панелѣ, Изъ боярскаго роду возьму себѣ дѣ-
вицу.
4. Жвенг жіргеліе Палангос мѣ- Ржетъ конь въ городкѣ Полонгѣ,
стелѣ,
Верк мергелѣ бажору шалелѣ; Плачетъ дѣвина въ окологкѣ дворян-
скомъ;
Аш жіргелуј дусу авіжелу, Я коню дамъ овсеца,
О панелѣј руту вајнікелі. А дѣвицѣ рутовый вѣнокъ.
5. Аш жіргелі і кіта мајнісу, Я коня на другаго помѣняю,
О панелѣ та пача ма.ьдісу; А дѣвицу ту самую буду *любить*;
Кад аш жојау пар жалѣ гірелѣ, Когда я скакалъ по зеленой рощѣ
Пасілаужау путелю шакелѣ. Я выломалъ себѣ калиновую вѣточку.
6. Не тек іра путелу ўгелу, Не столько на ней калиновыхъ ягодъ,
Кіек тен кріто грауду аша- Сколько тутъ падало горькихъ ея
релу. слезъ.

22.

1. Ужугіно теус сунелі, Выросилъ отецъ сына,
Пожадејо і вајскелі Назначилъ его въ войско.
Пар вартус ішюдаме, Выѣзжая черезъ ворота,
Гальвелѣ палінгдаме: Голову склоняя:
2. Судеу мелај мотіне.леј Прощай, милая матушка,
Ір ссам тетушелуј! И старый батенька!
Пар улче јодаме, По улицѣ скача,
Бальселу раудодаме: И громко плача:
3. Судеу мано сесутелая Прощай, моя сестрица,
Ір вісом гімінелом И вся моя роденька!
Палідек, панітела, Проводи, красная дѣвица,
Пар шісе лігусе лаукелус. По этимъ равнымъ полямъ.
4. Пар лаукелі лідѣјау, По полю я проводила,
Мејлус жодуе кальбејау: Милыя слова я говорила:
Ар сугріші, бернужелі, Воротишься-ли, добрый молодець,
Шіам мелама рудселі? Въ эту милую осень?
5. Гріштіе галь не сугрішу, Воротиться-то не ворочусь,
Ланкіте не ланкісу, Посѣтитъ-то не посѣщу;
Атрашісу громателә Нашшу грамоту
Сіадро печентелә. Съ серебряною печаткою.
6. Падук мелај матутеј Отдай милой матушкѣ,
Ір ссам тетушелуј, И старому батюшкѣ,
Падук мано панітелая Отдай моей красной дѣвицѣ,
Шеј мејлојеј шірделәј. Этому милому сердечку.
7. Парскајта мотіне.ла Прочитала матушка,
Ір ссам тетушеліс, И старый батюшка,
Не парскајте панітела; Не прочитала красная дѣвица;
Суграудіно шірделә. Огорчило ей сердечко.

8. Кад аш эжау ант содо, Когда я пошла въ садъ,
Ант шю жало соделю, Въ этотъ зеленый садикъ,
Чаушка соде лакштінгѣла — Щебечеть въ саду соловьюшка —
Небіер мано бернѣло. Нѣтъ моего милаго.
9. Кад аш эжау ант лауко, Когда пошла на поле,
Ант шюс лігюс лаукелѣс; На это ровное поле,
Аре лауко артојелеј — Пашуть въ полѣ пахари —
Небіер мано бернѣло. Нѣтъ моего милаго.
10. Кад аш эжау ант гирѣс, Когда я пошла въ рошу,
Ант шюс жалюс гирѣлѣс; Къ эту зеленую рошу;
Кукѹј гирю гегутѣлас — Кукують въ рошѣ кукушки —
Небіер мано бернѣло. Нѣтъ моего милаго.
11. Кад аш эжау ант ланкос Когда я вышла на лугъ,
Ант шюс жалюс ланкелѣс; На этотъ зеленый лугъ;
Пјауна шена шенціовѣлеј — Косять траву косари —
Небіер мано бернѣло. Нѣтъ моего милаго.
12. Кад аш эжау ант стајнѣс, Когда я пошла въ конюшню,
Ант жіргѣло стајнѣлѣс, Въ конюшню милаго коня,
Ір жіргѣло јѹдрѣрѣло — И коня черногнѣдаго —
Небіер мано бернѣло. Нѣтъ моего милаго.
13. Кад аш эжау ант даржо, Когда я пошла въ палисадникъ,
Ант рутеліу даржелю, Въ рутовый палисадникъ,
Ір рутелю, леліјѣлу — И рутовый и лилейный —
Небіер мано бернѣло. Нѣтъ моего милаго.
14. Ціт не верк, дукрѣла, Тише, не плачь, доченька,
Не раудок, јаунојі, Не сѣтуй, молодая,
Атѣје шалтас руденѣліс, Придетъ холодное осеннее время,
Атјос кіте ір бернѣліс. Пріѣдетъ другой и молодчикъ.
15. Кад ір шімтас бернѣлу Ежели-бъ и сто молодчиковъ,
Кад ір антрас шімтѣліс, — Ежели-бъ и другая сотня, —
Не нураміне ман шірделѣс, Не уснокоятъ мнѣ сердечка,
Каји тас венѣ бернѣліс. Какъ этотъ одинъ, мой миленькій.

23.

1. Угін манѣ мотінѣла, Роститъ меня матушка,
Угін манѣ мажулѣлѣ. Роститъ меня маленькую.
2. Угіндама мотінѣла Ростя меня, матушка
Дідель варга ір турѣјо. Большое горе имѣла.
3. Накті мега не ужміго, Ночью глазъ не сомкнула,
Діена дарба не падірбо. Днемъ отъ работы отрывалась,
4. Накті ранкас нугулѣјо, Ночью руки отлежала,
Діена клус нусѣдѣјо. Днемъ колѣни отсидѣла.
5. Ір ужугус мотінѣла И выросила матушка,
Ір палајдѣ памарѣлен. И пустила на взморье.
6. Памарѣлѣ вайкшчодама, По взморью гуляя,
Угитѣлас ранкюдама; Ягодки я собирала;
7. Саьдас вѹгас сѣрбентѣлу, Сладкія ягоды черной смородины,
Да саьдесне сѣмѹгѣлу. Еще слаще земляники.
8. Мілі манѣ тетушѣліс, Любитъ меня батюшка,
Лабѣау мілі мотінѣла. Еще больше — матушка.
9. Скінау, пінау вайнікѣлі Я рвала *цвѣтки*, я плела вѣнокъ
Тріју даржу жолінѣлу. Изъ цвѣтковъ трехъ садовъ.
10. Шіт атјоја тріс бернѣлеј Вотъ скачутъ три красавца
Дѣль то веню вайнікѣло. За этимъ однимъ вѣнкомъ.
11. Дѹк, матутѣ, свечам мѣдаус, Дай, матушка, гостямъ меду,
Не дѹк мано вайнікѣлі. Не давай моего вѣнка.
12. Брангус мано вайнікѣліс Дорогъ мой вѣнокъ
Тріју даржу жолінѣлу. Изъ цвѣтковъ трехъ садовъ.

24.

1. Тетуші мано! Батюшка мой!
Сене тевутѣлі! Старый батенька!
Катра дѹсі ман жіргелі Котораго дашь ты мнѣ коня
Пас панѣла јоті? Скакать къ красной дѣвицѣ?
2. Сунути мано! Сынокъ мой!
Діді артојелі! Ты большой пахарь!

- Шітва, жірга, дімо бална — Сиваго коня, красное сѣдло —
 Пас панела јоті. Скакать къ красной дѣвицѣ.
3. Пар лаукелі жојау, Черезъ поле я скакаль,
 Вѣжеліс шіраво, Вѣтерокъ шумѣль,
 Кај ужмінау акменелі Когда на камышекъ наступалъ,
 Угнела жібејо. Огонекъ сверкаль.
4. Пар гірела жојау, Черезъ роцу я скакаль,
 Гірела скамбѣјо, Въ роцѣ гудѣло,
 Вісу меду раса кріго Со всѣхъ деревьевъ роса падала
 Ант мано жіргело. На моего коня.
5. Ант лауко ішжојау, На поле я выѣхаль,
 Саудала текѣјо, Солнышко всходило,
 Вісу меду раса дуво, На деревьяхъ роса осыхала,
 Ант мано жіргело. И на моемъ коникѣ.
6. Ант дварело жојау, На барскій дворъ я скакаль,
 Ант мурѣлу шовіау, Въ каменную стѣну я выстрѣ-
 лиль.
- Кад не жіргас, кад не балнас, Ежелибъ не конь, ежелибъ не сѣдло,
 Буче пате працѣлес. То я бы пропаль.
7. Ішѣји павітѣла Выходитъ красная дѣвица
 Іш аукшто свірнѣло Изъ высокой клетки,
 Манѣ јауна міледама, Меня молодого съ любовью встрѣ-
 чая,
- Жірго пріѣдама: И къ коню подходя:
8. Век жірга ант стајнос, Веди коня въ конюшню,
 Бална інг пакају, Неси сѣдло въ горницу,
 Манѣ јауна бернужелі Меня юнаго молодчика
 Ант аукшто свірнѣло. Веди въ высокую клетъ.
- 25.**
1. Сѣјау рута, сѣјау мѣта, Я сѣяла руту, я сѣяла мяту,
 Сѣјау леліјѣла, Я сѣяла лилію,
 Сѣјау саво јаунас денас Я постѣяла свои юные дни
 Драуге су рутелѣм. Вмѣстѣ съ рутою.

2. Діго рута, діго мѣта, Взросла рута, выросла мята,
 Діго леліјѣла, Взросла лилія,
 Діго мано јаунос денос Взросла моя молодость
 Драуге су рутелѣм. Вмѣстѣ съ рутою.
3. Ауго рута, ауго мѣта, Росла рута, росла мята,
 Јауго леліјѣла, Росла лилія,
 Јауго мано јаунос денос Росла моя молодость
 Драуге су рутелѣм. Вмѣстѣ съ рутою.
4. Жіді рута, жіді мѣта, Цвѣла рута, цвѣла мята,
 Жіді леліјѣла, Цвѣла лилія,
 Жіді мано јаунос денос Цвѣла моя молодость
 Драуге су рутелѣм. Вмѣстѣ съ рутою.
5. Скінау рута, скінау мѣта, Я срывала руту, я срывала мяту,
 Скінау леліјѣла, Я срывала лилію,
 Скінау саво јаунас денас Я срывала свои юные дни
 Драуге су рутелѣм. Вмѣстѣ съ рутою.
6. Пінау рута, пінау мѣта, Я плела руту, я плела мяту,
 Пінау леліјѣла, Я плела лилію,
 Пінау саво јаунас денас Я плела свои юные дни
 Драуге су рутелѣм. Вмѣстѣ съ рутою.
7. Дѣшчау рута, дѣшчау мѣта, Я носила руту, я носила мяту,
 Дѣшчау леліјѣла, Я носила лилію,
 Дѣшчау саво јаунас денас Я носила свои юные дни
 Драуге су рутелѣм. Вмѣстѣ съ рутою.
8. Віто рута, віто мѣта, Вяла рута, вяла мята,
 Віто леліјѣла, Вяла лилія,
 Віто мано јаунос денос Вяла моя молодость
 Драуге су рутелѣм. Вмѣстѣ съ рутою.
9. Дуво рута, дуво мѣта, Сохла рута, сохла мята,
 Дуво леліјѣла, Сохла лилія,
 Дуво мано јаунос денос Сохла моя молодость
 Драуге су рутелѣм. Вмѣстѣ съ рутою.

26.

1. Сёд зукеліс пілкас
Ант эжэс, ант эжэс,
Пріэд лігі валэс
Сау межу, сау межу,
О тие стрельчэй не регэје
Юг зукеліс тен сэдэје
Спакајнеј, спакајнеј.	Сидить зайчикъ сѣрый
На межѣ, на межѣ,
Набѣдается вдоволь
Ячменя, ячменя,
А эти охотники не видѣли,
Что зайчикъ тамъ сидѣлъ
Спокойно, спокойно.
2. Стрельчэй токе рода
Падарэ, падарэ,
Діді пулка жмонту
Суварэ, суварэ.
Падарісім мес че шетус,
Судраскісма зукіо рејтус,
Теји ір бус, теји ір бус.	Охотники такой совѣтъ
Держали, держали,
Большую толпу людей
Согнали, согнали.
Сдѣлаемъ мы здѣсь обѣдъ,
Разорвемъ зайца ляшки,
Такъ и быть, такъ и быть.
3. Атлејсім грејтѣус
Чіон куртус, чіон куртус,

Варісім іш межу
Тус буртус, тус буртус.
Каји стрельчэй сушукіо: са, са,
Зукіс сау нугара каса,
Ак, бѣда, ак, бѣда! | Спустимъ быстрыхъ
Гоньчихъ собакъ, гоньчихъ со-
бакъ,
Будемъ гнать изъ ячменя
Этого ворیشку, этого ворیشку.
Какъ охотники закричали: са, са,
Заяць себѣ спину чешеть,
Ахъ, бѣда, ахъ, бѣда! |
| 4. Каји тік стрельчэй зукі
Паматэ, паматэ,
Тѣјаус зукіс аусіс
Пастатэ, пастатэ.
Вісі шаукэ діду балсу:
Зукіо небрег јау ні аусу,
Пабѣго, пабѣго. | Какъ только охотники зайца
Увидѣли, увидѣли,
Сейчасъ заяць уши
Навострилъ, навострилъ.
Всѣ кричали густымъ басомъ:
Зайца не видать ужъ и ушей,
Побѣжалъ, побѣжалъ. |

27.

1. Ој ту стразде, стразделі,
Ту мандрасіе паукштелі! | Ой ты дроздь, дроздочекъ,
Ты умнѣйшая птичка! |
|---|--|

Ту гедојеј гірој лаздінелі.
2. Ар лаздінус аугінај?
Ар ршутус брандінај?
Ар каьнелі ўгелэс сірнінај?
3. Неј лаздінус аугінау,
Неј ршутус брандінау,
Неј каьнелі ўгелэс сірнінау.
4. Аглынелі сэдэјау,
Аглынелі тупејау,
Аглынелі вајкелус перејау.
5. Аш аукштај лакиојау,
Віршунеламе скрајојау,
Лејдау балса і жалэ гірелэ.
6. Ант жемелэс вајкшчиојау,
Вобаделус ранкиојау,
Саво мажус вајкелус живіјау.
7. Јау денела ілгесні
Ір саулала шільтесні,
Іш бержелу сулала текејо.
8. Аш спарнелус суплојау;
Клаусік, мелас артојау,
Тажсік, тајсік наује жагрелэ.
9. Јау жемелэ пракуро,
Длаугес вісес натурос;
Ір ланкелэ жалѣті прадэјо.
10. Пиеменелеј трубіјо,
Авітелэс ганідамі:
Шкуд, шкуд, шкуд, балтос аві-
телэс. | Ты пѣлъ въ лѣсу, въ орѣшникѣ.
Иль орѣшникъ ты растилъ?
Иль орѣхи ты ядрилъ?
Иль на горѣ ягоды вызрѣвалъ?
Ни орѣшникъ я растилъ,
Ни орѣхи я ядрилъ,
Ни на горѣ ягоды я не вызрѣвалъ.
Въ ельникѣ я сидѣлъ,
Въ ельникѣ я присѣдалъ,
Въ ельникѣ я дѣтей высиживалъ.
Я высоко леталъ,
Но верхушкамъ кружилъ,
Подавалъ я голосъ въ зеленую
рошу.
По землѣ я ходилъ,
Жучковъ я собиралъ,
Своихъ маленькихъ дѣтушекъ я
питалъ.
Уже денекъ длинѣе,
И солнышко теплѣе,
Изъ березки березовица капала.
Я крылышки сложилъ;
Слушай, милый пахарь,
Исправляй, исправляй новую соху.
Ужъ земля разрыхлилась,
Радуются всѣ твари;
И лугъ зазеленѣлъ.
Пастушки трубили,
Пася овечки:
Шкудъ, шкудъ, шкудъ, бѣлыя
овечки! |
|--|---|

28.

1. Гѣрау алуті гелтона,
Кад бучау балта, раудона.	Я пила шивцо желтое,
Чтобы быть бѣлою, румяною.
2. Уж балто стало сѣдеау,
Раудона рожя жидѣау.	За бѣлымъ столомъ я сидѣла,
Алою розою я цвѣла.
3. Деверіс тарѣ ужгердамс:
Бук свежя, мусу мартелѣ!	Деверь сказалъ за круговою ча-
шею:
За твое здоровье, наша невѣстка!
4. Не праманікі варделі,
Во аш не јусу мартелѣ.	Не нарекайте имя,
Я не ваша невѣстка,
5. Пеку бролу сеселѣ,
Сенос мочутѣс дукрелѣ.	Я пяти братьевъ сестра,
Старой матушки я дочка.
6. Маргој лингелѣј лингѣта,
Балто ранко нешота,	Въ красной колыбели баюкана,
На бѣлыхъ рукахъ вынянчена,
7. Ант балту ранку нешота,
Мејлејс жоделејс каѣбѣта.	На бѣлыхъ рукахъ вынянчена,
Милыми словами угулюкана.

29.

1. По тевелу вартајс,
Мотинелѣс вартајс,
Тен ішдіго жолінелѣј,
Балти добіелелѣј.	У батюшкиныхъ воротъ,
Матушкиныхъ воротъ,
Тамъ выросли сочныя травы,
Бѣлые трилистники.
2. Лејскіт жіргелус
І жалѣ ланкелѣ,
Пріганікіт бѣрус жіргус
Жалоје ланкелѣј.	Пустите кониковъ
Въ зеленый лужежъ,
Попасите гнѣдыхъ коней
Въ зеленомъ лужкѣ.
3. Жіргаж пріганіті,
Стајној пастатіті;
Ој јау мусу сесерелѣ
Сенеј парѣдіта.	Кони попасены,
Въ конюшнѣ поставлены;
Ой ужъ наша сестрица
Давно наряжена.
4. Уж сталелло сѣді,
Тріс жвакелѣс дега,	За столомъ сидитъ,
Три свѣчки горять,

Вајнікеліс ант гальвелѣс,
Паті каји рожекѣ.	Вѣнокъ на головѣ,
Сама, какъ розанчикъ.
5. Атѣјна черкелѣ
Пар балта сталелі,
Вој, ој, ој, девулѣлау!
Рејкс ман ја ішгерті.	Приходитъ чарочка
По бѣлому столу,
Ой, ой, ой, Боже мой!
Придется мнѣ ее вышить.
6. Гертіе ішгерсіу,
Але не пакельсіу,
Толі мано мотинелѣ,
Пешча не парѣсіу.	Пить-то я выпью,
Но не вынесу,
Далеко моя матушка,
Пѣшкомъ я не приду.
7. Кас мани норі гауті,
Тас тур анкети кѣлті;
Јау сенеј не дабар
Каји прадѣјау аугті;	Кто мнѣ хочетъ правиться,
Тотъ долженъ рано вставать;
Уже давно, не теперь
Я начала расти;
8. Каји прадѣјау аугті,
Плонас дробес аусті,
Кас метелі по шителі
Дробу вѣлектѣлу.	Какъ я начала расти,
Тонкія полотна ткать,
Всякой годъ по сотенкѣ
Локтей полотна.

30.

1. Вој діді, діді
Гірос меделеј
Мажі мусу брелелеј.	Ой великія, великія
Лѣсныя деревья,
Малые наши братцы.
2. Вој ужаугс, ужаугс
Мусу брелелеј
Ішкірс гірос медѣлус.	Ой, выростутъ, выростутъ
Наши братцы,
Вырубятъ лѣсныя деревья.
3. Гірелюј кірто,
Пагірѣј ташѣ,
Ант вешкелло вежѣ.	Въ рошѣ рубили,
Возлѣ роши тесали,
На большую дорогу везли.
4. Вој будавосім
Науја лажеле.	Ой, мы будемъ строить
Новую лодку.
5. Ант кетуріу кертелу,
По гегужелѣ	На четырехъ углахъ,
На углахъ
По кукушкѣ

- Кукаво ріце вакареліс.
 6. Толеј кукаво, Куковали утромъ вечеромъ.
 Коъ ішкукаво Пока выкуковали
 Сгнос мотнос дукрелє. У старой матушки дочку.

31.

1. Мергелє, рудакелє,
Веду не гівенсма;
Свєте аре шємајє јаутєј,
Веду — вобалєлєјс.	Дѣвушка кареокая,
Намъ не вести хозяйства;
Люди пашуть сѣрыми волами,
А мы — жучками.
2. Мергелє, рудакелє,
Веду не гівенсма;
Свєте сєја сєтувєлємс,
Веду — ракундєлємс.	Дѣвушка кареокая,
Намъ не вести хозяйства;
Люди сѣють кузовами,
Мы же — плетушками.
3. Мергелє, рудакелє,
Веду не гівенсма;
Свєте пјовє су даѣгелємс,
Веду-су пејлєлєјс.	Дѣвушка кареокая,
Намъ двумъ не хозяйничать;
Люди жнуть косами,
Мы же — ножами.
4. Мергелє, рудакелє,
Веду не гівенсма;
Свєте вежа вежимєлємс,
Веду-су глебєлємс.	Дѣвушка кареокая,
Намъ двумъ не хозяйничать;
Люди везуть телѣгами,
Мы же — носилками.

32.

1. Кукѹ гіріо гегужелє,
Верк не виена сирателє.	Кукуеть вь роцѣ кукушка,
Плачеть не одна сирота.
д. Ціт, не веркі, сирателє,
Небулаукєі матушелєс.	Тише, не плачь, сиротинька,
Не дожدهшься матушки.
3. Ту салаукєі саулє текант,
Не матушє анкєті келант.	Ты дожدهшься солнечнаго выхода
А не матушки рано вставшей.
4. Гуль матушє ант лентелєс,
Дєг жвакелєс прі гаѣвелєс.	Лежить матушка на доскѣ,
Горять свѣчки при головушкѣ.
5. Дєг жвакелєс прі гаѣвелєс,
Верк дукрелє прі шалєлєс.	Горять свѣчки при головушкѣ,
Плачеть дочка возлѣ матушки.

6. Вој, матушє, матушєлє,
Ар не ілга ші нактелє?	Ой матушка, матушка,
Не долга-ли эта ночь?
7. Ар не ілга ші нактелє?
Ар не кєтає паталєліс?	Не долга-ли эта ночь?
Не тверда-ли постель?
8. Дробулєлє ант лентелєс,
Падушкєлє по гаѣвелєс.	Простыня на доскѣ,
Подушка подь головушкой.
9. Сусірінко сусєдєлєј,
Ішвєж муна матушєлє.	Собрались сосѣди,
Вывезуть мою матушку.
10. Ішвєж муна матушєлє,
Палікє мунє сирателє.	Вывезуть мою матушку,
Оставятъ меня сироту.
11. Палікє мунє сирателє.
Кајп гегужелє кукѹјанчє.	Оставятъ меня сироту,
Какъ кукушку кукующую.

33.

1. Ка дібр жиобріє ругѣсе,
Жиобралајтіє ругѣсе?
Ка дібр жиобріє жиобралајтіє
Ругѣсе, ругѣсе?	Что дѣлаеть коростель во ржи
Коростелекъ во ржи?
Что дѣлаеть коростель коростелекъ
Во ржи, во ржи?
2. Скен жиобрєліє варпелєс,
Жиобралајтіє варпелєс;
Скен жиобрєлє, жиобралајтіє
Варпелєс, варпелєс.	Щиплетъ коростель колосья,
Коростелекъ колосья;
Щиплетъ коростель, коростелекъ
Колосья, колосья.
3. Ка дібр жиобріє іш варпу,
Жиобралајтіє іш варпу?
Ка дібр жиобріє, жиобралајтіє
Іш варпу, іш варпу?	Что дѣлаеть коростель изъ колосьевъ,
Коростелекъ изъ колосьевъ?
Что дѣлаеть коростель, коростелекъ
Изъ колосьевъ, изъ колосьевъ?
4. Сук жиобрєліє лїздєлі,
Жиобралајтіє лїздєлі;
Сук жиобрєліє, жиобралајтіє
Лїздєлі, лїздєлі.	Вьеть коростель гнѣздо,
Коростелекъ гнѣздо;
Вьеть коростель, коростелекъ
Гнѣздо, гнѣздо.
5. Кајп мес жиобріє прїгаусма,	Какъ мы коростеля поймаемъ,

- Жюбралајті прігаусма?
 Каји мес жюбрі, жобрамајті
 Прігаусма, прігаусма?
 6. Паімк жюбрио ліздэлі,
 Жобралајчю ліздэлі;
 Паімк жюбрио, жобралајчю
 Ліздэлі, ліздэлі.
 7. Парэс жюбрис ір патсај,
 Жобралајтіс ір патсај;
 Парэс жюбрис жобралајтіс
 Ір патсај, ір патсај.
 * * * * *
8. Ка дірб пана даржелі,
 Панулајтэ даржелі?
 Ка дірб пана, панулајтэ
 Даржелі, даржелі?
 9. Скен панелэ рутелес
 Панулајтэ рутелес;
 Скен панелэ, Панулајтэ
 Рутелес, рутелес.
 10. Ка дірб пана іш руту,
 Панулајтэ іш руту?
 Ка дірб пана, панулајтэ
 Іш руту, іш руту?
 11. Пін панелэ вајніка,
 Панулајтэ вајніка;
 Пін панелэ, панулајтэ
 Вајніка, вајніка.
- Коростелька поймаемъ?
 Какъ мы коростеля, коростелька
 Поймаемъ, поймаемъ?
 Возьми коростеля гнѣздо,
 Коростелька гнѣздо;
 Возьми коростеля, коростелька
 Гнѣздо, гнѣздо.
 Придетъ коростель и самъ,
 Коростелекъ и самъ;
 Придетъ коростель, коростелекъ
 И самъ, и самъ.
 * * * * *
- Что дѣлаеть дѣвица въ пали-
 садникъ,
 Красная дѣвица въ палисад-
 никъ?
 Что дѣлаеть дѣвица, красная дѣ-
 вица
 Въ палисадникъ, въ палисад-
 никъ?
 Рветъ дѣвица руту,
 Красная дѣвица руту;
 Рветъ дѣвица, красная дѣвица
 Руту, руту.
 Что дѣлаеть дѣвица изъ руты,
 Красная дѣвица изъ руты?
 Что дѣлаеть дѣвица, красная дѣ-
 вица
 Изъ руты, руты?
 Плететь дѣвица вѣнокъ,
 Красная дѣвица вѣнокъ;
 Плететь дѣвица, красная дѣвица
 Вѣнокъ, вѣнокъ.

12. Каји мес пана прігаусма,
 Панулајтэ прігаусма?
 Каји мес пана, панулајтэ
 Прігаусма, прігаусма?
 13. Паімк панос вајніка
 Панулајтэс вајніка;
 Паімк панос, панулајтэс
 Вајніка, вајніка.
 14. Парэс пана ір паті,
 Панулајтэ ір паті;
 Парэс пана, панулајтэ
 Ір паті, ір паті.
- Какъ мы дѣвицу возьмемъ,
 Красную дѣвицу возьмемъ?
 Какъ дѣвицу, красную дѣвицу,
 Возьмемъ, возьмемъ?
 Возьми дѣвицы вѣнокъ,
 Красной дѣвицы вѣнокъ;
 Возьми дѣвицы, красной дѣвицы
 Вѣнокъ, вѣнокъ.
 Придетъ дѣвица и сама,
 Красная дѣвица и сама;
 Придетъ дѣвица, красная дѣвица
 И сама, и сама.